

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В. Л. Симиренка

ЗАТВЕРДЖЕНО
Агробіологічний факультет
«18» червня 2026 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗСАДНИЦТВО

Галузь знань: Н1 Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність: 201 Агрономія

Освітня програма: Садівництво, плодочівництво та виноградарство

Факультет: Агробіологічний

Розробники: доцент кафедри садівництва ім. проф. В.Л Симиренка, к.с.-г.наук, доцент Шевчук Н.В.

доктор філософії, доцент кафедри садівництва, Гаврилюк О.С.

Київ – 2026 рік

Опис навчальної дисципліни. Дисципліна є обов'язковим компонентом ОПП ОКЗЗ, входить до циклу спеціальної (фахової) підготовки. Вона охоплює питання розмноження та вирощування садивного матеріалу плодкових, ягідних та горіхових культур. Основними розділами є біологічні основи розмноження плодкових культур, технології вирощування кореневласних саджанців, насінневих і клонових підщеп, щеплених саджанців

РОЗСАДНИЦТВО

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>НІ Агрономія</i>	
Освітня програма	Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3	4
Семестр	1	2
Лекційні заняття	30 год.	12 год.
Лабораторні заняття	30 год.	14 год.
Самостійна робота	60 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: дати студентам знання з біологічних та технологічних аспектів вирощування садивного матеріалу плодкових і ягідних культур, якими фахівці мають досконало володіти, щоб своєчасно і правильно впливати на ріст і розвиток рослин в розсаднику, використовуючи сучасні наукові досягнення і передовий досвід виробництва.

Фахівці зі спеціальності «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство», які матимуть справу з багаторічними рослинами, повинні досконало знати способи розмноження і технології вирощування садивного матеріалу, вміти впливати і керувати ростовими процесами рослин в плодovому розсаднику з метою підвищення їх якості та прискорення вступу у плодоношення. Все це сприятиме підвищенню продуктивності і економічної ефективності садівництва.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва, плодоовочівництва і виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальна компетентність (ЗК):

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодovих, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 12. Впроваджувати елементи новітніх технологій вирощування садивного матеріалу плодovих культур з адаптацією їх до конкретних умов культивування

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Біологічні основи та організація плодovого розсадника												
Тема 1. Вступ. Біологічні та фізіологічні основи розмноження плодovих і ягідних культур	21	3	3			15	5	3	3			
Тема 2. Підщепи плодovих культур.	22	6	6			10	5	2	3			
Тема 3. Завдання і організація території плодovого розсадника	17	6	6			5	5	2	2			

Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30	15	7	8			
Змістовий модуль 2. Технології вирощування підщеп і садивного матеріалу												
Тема 1. Технології вирощування вегетативних підщеп.	12	3	4			5	2	1		1		
Тема 2. Вирощування щеплених плодкових саджанців із застосуванням окулірування	13	4	4			5	2	1		2		
Тема 3. Вирощування садивного матеріалу із використанням зимового щеплення	17	4	3			10	2	2		2		
Тема 4. Особливості вирощування розсади суниці та садивного матеріалу кущових ягідних культур	18	4	4			10		1		1		
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30	15	7		8		
<i>Усього годин</i>	120	30	30			60	30	14		16		

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Біологічні та фізіологічні основи розмноження плодкових і ягідних культур	3
2	Підщепи плодкових культур.	6
3	Завдання і організація території плодового розсадника	6
4	Технології вирощування вегетативних підщеп.	3
5	Вирощування щеплених плодкових саджанців із застосуванням окулірування	4
6	Вирощування садивного матеріалу із використанням зимового щеплення	4
7	Особливості вирощування розсади суниці та садивного матеріалу кущових ягідних культур	4
	Разом	30

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Анатомічна і морфологічна будова насіння плодових культур.	2
2	Визначення життєздатності і схожості насіння плодових культур. Стратифікація насіння	2
3	Способи вегетативного розмноження плодових культур	3
4	Підщепи плодових культур. Несумісність щеплених компонентів	3
5	Підщепи плодових культур. Збір гербарія.	3
6	Структура плодового розсадника, визначення площ його відділень.	2
7	Технологія вирощування насінневих підщеп. Закладання шкілки сіянців.	3
8	Вирощування вегетативних підщеп у відсадковому маточнику. Закладання маточника вертикальним і горизонтальним способом	4
9	Техніка окулірування	2
10	Техніка щеплення живцем	2
11	Розмноження ягідних культур	4
	Разом	30

5. Теми самостійних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості вегетативного розмноження плодових рослин. Обрати конкретну культуру. Презентація чи доповідь	15
2	Розрахунок площ відділень плодового розсадника. Індивідуальні завдання	15
3	Вирощування насінневих підщеп (реферат або презентація)	15
4	Вирощування садивного матеріалу і підщеп із зелених живців (реферат або презентація)	15
	Разом	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- іспит;
- модульні тести;
- співбесіда;

- усне або письмове опитування;
- реферати;
- презентації.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою, конспектування, тезування, анування, складання реферату);
- відео методи (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань у вільний від занять час).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з «Положенням про екзамен та заліки у НУБіП України

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Біологічні основи та організація плодового розсадника		
Лабораторна робота 1	ПРН 8. Здатність планувати і закладати наукові дослідження	10
Лабораторна робота 2		10
Лабораторна робота 3		10
Лабораторна робота 4		10
Лабораторна робота 5		10
Самостійні роботи 1 і 2		20
Модульна контрольна робота 1		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Технології вирощування підщеп і садивного матеріалу		
Практична робота 6	ПРН 8. Здатність виконувати математичну обробку даних в програмі Microsoft Excel	10
Лабораторна робота 7		10
Лабораторна робота 8		10
Лабораторна робота 9		10
Лабораторна робота 10		10
Лабораторна робота 11		10
Самостійна робота 3		10
Самостійна робота 4		210
Модульна контрольна робота 2		20
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M_1+M_2)/2*7 \leq 70$	
Екзамен	30	

Разом за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100
---------------	------------------------------------

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу згідно стандартів.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни
Розсадництво
- Грицаєнко А.О. Плодівництво//розд.ІІ Вирощування садивного матеріалу плодових культур. –К.: Урожай, 2000.- 432 с.
- Куян В.Г. Плодівництво//розд.ІІ Розмноження плодових культур.- К.: Вища школа, 2009. с. 109-183.
- Каблучко Г.О., Гапоненко Б.К та ін. Плодівництво// розд.ІІ Розмноження плодових і ягідних рослин і вирощування саджанців. К.:Вища школа, 1990. с.92-150.
- Кондратенко Т.Є., Кузьмінець О.М. Морфологічні ознаки саджанців і живців яблуні районуваних і перспективних сортів. Довідник для апробаторів.-К.:Поліграфкника, 2008.-109 с.
- Типові технологічні карти вирощування садивного матеріалу плодових і ягідних культур/За ред. О.Ю. Єрмакова.-К.:2002.-70 с.
- Шевчук Н.В. Розсадництво. Практикум: навчальний посібник / Н.В. Шевчук, Б.М. Мазур, Т.Є. Кондратенко, Ю.Ю. Андрусик; за заг. ред. Н.В.Шевчук.-К.:ЦП «Компринт», 2018. -155 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні у 2026 році. / <https://minagro.gov.ua/file-storage/reyestr-sortiv-roslin>
2. Міжвідомчий науковий збірник “Садівництво”;
3. Наукові збірники НУБіП України;
4. Новини садівництва /Науково-виробничий журнал. Періодичне видання.
5. Фахові журнали з садівництва.